

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
29 iulie 2020**

**Probă scrisă
FILOSOFIE ȘI LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE**

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 punct din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

I. TÊTEL

(30 punct)

1. A *Nikomakhoszi etika* című művében Arisztotelész állítja:

A boldogságot önmagáért való s nem eszközül szolgáló bizonyos működésnek kell tekintenünk, mert a boldogság nem igen szorul más dologra, hanem önelégős. Magában véve pedig kívánatos oly működés, mely mellett a működésen kívül egyéb nem kerestetik s nem követeltetik. Olynemű működésnek tartjuk az erényes cselekvényeket, mert erkölcsileg szépek és jónak művelése magában véve kívánatos. (...) Éppen ezért a boldogság nem az elégedettségben áll. E szerint tehát a boldogság nem áll a mulatságban és játékban: helytelenség is volna annak elfogadása, hogy a végcél a mulatságos időtöltés, és hogy az egész életen keresztül bajlódjunk a tréfa és a játék végett. (...) Hiszen a mulatság és a játék a szünetelésnek és pihenésnek bizonyos neme, s mivel nem vagyunk képesek szakadatlanul komoly munkát folytatni, szorulunk rá pihenésre és szünetelésre; de a szünetelés nem lehet a végcél, hanem csak eszköz a működés lehetővé tételére. Mi tehát azt tartjuk, hogy a boldog élet az erényszerű élet; az erényszerű élet pedig komoly ügyekezeten és nem tréfában, nem játékban folyik le.

Az adott szöveg alapján:

- Elemesse, körülbelül egy oldal terjedelemben, Arisztotelész boldogságra vonatkozó filozófiai szemléletét! **6 pont**
- Dolgozza ki azon állítás ellenérvét, mely szerint: *a boldogság önmagában cél!* **4 pont**
- Mutasson be, körülbelül egy oldal terjedelemben, egy másik, a boldogság kérdéskörére vonatkozó filozófiai szemléletet, pontosítva ennek és Arisztotelész szemlélete közti összefüggést! **10 pont**

2. Adott az alábbi érvelés:

Részt veszek a vizsgán, ha vannak üres állások. Ha azonban részt veszek a vizsgán és nagy jegyet kapok, akkor esélyem van egy jó állásra. Tekintettel arra, hogy vannak üres állások, ebből az következik, hogy ha részt veszek a vizsgán, akkor, abban az esetben ha nem kapok egy nagy jegyet, nincs esélyem egy jó állásra.

Az adott érvelés formális nyelvre történő átírása és bármely értékelési módszerrel történő explicit értékelése után pontosítsa, hogy az adott érvelés érvényes-e vagy sem! **10 pont**

II. TÊTEL

(30 punct)

1. Adott az alábbi kategorikus kijelentés:

A filozófiát végzők egy része líceumi tanár.

- Pontosítsa az adott kijelentés logikai képletét, és a kijelentés típusát! **2 pont**
- Természetes nyelven és formális nyelven fogalmazzon meg egy érvényes, két premisszát tartalmazó érvelést, amely az adott kijelentést támasztja alá! **3 pont**
- Fogalmazza meg formális és természetes nyelven az adott kijelentés megfordítottjának átalakítottját! **2 pont**
- Írjanak természetes nyelven egy progresszív poliszillogizmust, amelyben az adott kijelentés legyen a végső konklúzió. **3 pont**

2. Adott az alábbi szöveg:

A Törvény Uralomban a kormányzat azoknak a szabályoknak a rögzítésére szorítkozik, amelyek meghatározzák a rendelkezésre álló erőforrások lehetséges felhasználásának feltételeit, s az egyénekre hagyja annak eldöntését, milyen célok érdekében alkalmazza őket. (...) A Törvény Uralomhoz tartozó szabályokat előzetesen ki lehet alakítani olyan formális szabályokként, amelyek nem konkrét személyek igényeit vagy szükségleteit tartják szem előtt. Szándékuk szerint pusztán eszközei (közreműködői) a különböző egyéni célok követésének. Olyan hosszú időszakra szólnak vagy kellene szólniuk, hogy lehetetlen előre tudni, vajon jobban kedveznek-e majd egyeseknek másokhoz képest. E szabályokat akár sajátos termelési eszközként is jellemezhetnénk, hiszen korántsem konkrét szükségletek kielégítésére irányuló erőfeszítések, hanem abban segítenek, hogy előre tisztán lássák azoknak a viselkedését, akikkel együtt kell működniük. (...) A formális szabályok előre tudomásukra hozzák az embereknek, hogy a kormányzat bizonyos típusú helyzetekben miként fog cselekedni, s mindezt általános terminusokban fejezik ki, időre és helyzre vagy konkrét emberekre való utalás nélkül. Olyan tipikus helyzetekre vonatkoznak, amelyekbe bárki kerülhet, a amelyekben az ilyen szabályok létezése hasznos lesz az egyéni szándékok nagy változatossága számára.

(F. A. Hayek, *Út a szolgasághoz*)

A fenti szövegrész és követve az alábbi szempontok alapján, dolgozzon ki, az igazságosság kérdéskörére vonatkozó, körülbelül 3 oldal terjedelmű filozófiai esszét!

20 pont

- mutassa be Hayek, igazságosság kérdéskörére vonatkozó, filozófiai szemléletét,
- mutasson be egy másik, az igazságosság kérdéskörére vonatkozó filozófiai szemléletet, pontosítva ugyanakkor ennek és a Hayek által képviselt szemléletnek a viszonyát,
- foglalmazzon meg egy ellenérvet Hayek, az államnak a hosszú időszakra érvényes és alkalmazható szabályok kidolgozásában játszott szerepére vonatkozó tézisével szemben,
- a kortárs társadalom kontextusában, érvekkel támassza alá saját nézetét, Hayek igazságosságra vonatkozó felfogásának időszerűségére vonatkozóan

Megjegyzés: Pontozva van a szaknyelvezet megfelelő használata (2 pont), a bemutató szerkezete – bevezető, kidolgozás, következtetés (1 pont) és a követelményben megfogalmazott terjedelembe való beilleszkedés (1 pont).

III. TÉTEL

(30 pont)

A következő kijelentések esetében, írja át a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Minden esetben egyetlen helyes válasz van.

1. Azt a látható, lényeges, tartós hatást, amellyel az értékelés és a vizsgálat van a tantervre, mint egészre és általánosan, a tantárgyra sajátosan, a tantervi területek közti területre és még az értékelési módra is sajátosan jelenti a:
 - a. az informális effektus
 - b. a backwash effektus
 - c. a feedback effektus
 - d. a halo effektus

Az oktatási eszközök formatív funkciója:

2.
 - a. a diák tanulás iránti belső motivációjának, a kíváncsiság felkeltésének, az episztemikus érdeklődésnek és a megismerés iránti váagnak a fejlesztésében áll
 - b. annak köszönhető, hogy egyes oktatási eszközök az ismeretek, a képességek és a kompetenciák szintjének ellenőrzésére és értékelésére szolgálnak
 - c. akkor érvényesül, amikor az oktatási eszközök, mint szemléltető vagy a valóságot helyettesítő tárgyakként vannak hasznosítva
 - d. biztosítja az ő hozzájárulásukat a gondolkodás és a gondolkodási műveletek gyakorlásához és fejlődéséhez: elemzés, szintézis, összehasonlítás, elvonatkoztatás, általánosítás

3. Didaktikai tevékenysége során a tanár célja elsősorban:
 - a. a tartalmak átadása
 - b. a célkitűzések műveletesítése
 - c. a kompetenciák fejlesztése
 - d. a tanterv kidolgozása

4. Egy értékelő teszt felszíni érvényessége kifejezi annak mértékét, amennyire a teszt:
 - a. releváns és jelentős azok számára, akiket tesztelnek
 - b. előrevetíti a diák jövőbeli eredményeit
 - c. egyenletesen fedi le a tesztelt tartalom lényegi elemeit
 - d. azt a konstuktumot méri amire tervezték

5. A didaktikai tevékenység azon szervezési formája, mely során a tanár irányítja és vezeti az osztályközösség diákjaiból álló kisközösség/ mikroegység tevékenységét:
 - a. a frontális szervezés
 - b. a résztvevő szervezés
 - c. az egyéni szervezés
 - d. a csoportos szervezés

6. Egy elmélyítést célzó választott tantárgy megtervezése feltételezi:
 - a. új általános kompetenciák kidolgozását
 - b. új módszeratni javaslatok kidolgozását
 - c. új tartalmi egységek kidolgozását
 - d. új sajátos kompetenciák kidolgozását

7. Annak az értékelést megzavaró tényezőnek a neve, amely alapján, bár csupán egy keresztmetszeti képét látjuk a tanuló képességeinek, mégis ezt kiterjesztve az egész teljesítményét értékeljük:
 - a. a szíázsz effektus
 - b. a backwash effektus
 - c. a feedback effektus
 - d. a halo effektus

8. Az *oktatási eszközök* fogalma jelenti:
 - a. az alternatív tankönyvek összességét, amelyeket az oktatási folyamatban felhasználhatunk
 - b. a természeti vagy mesterségesen előállított eszközök tárháza, amely a oktatási- nevelési folyamatban felhasználhatók
 - c. a technikai eszközök együttesét, amelyek az oktatási- nevelési folyamatban felhasználhatók
 - d. az információk leíró formában történő bemutatása, a tárgyak és események idő és térbeli sorrendjét tiszteletben tartásával

9. A tantervi dokumentumok, amelyeket a tanár a kalendarisztikus tervezés kidolgozásakor figyelembe kell vegen:
 - a. a tankönyvek és a tantárgyak tantervei (programele școlare)
 - b. a kerettantervek és a tantárgyak tantervei (programele școlare)
 - c. a tantervi segédeszközök és a tantárgyak tantervei (programele școlare)
 - d. a tankönyvek és a tantervi segédeszközök

10. Amiben az értékelés előrejelző funkciója áll:
- elismeri a diák által, egy sikeres vizsga után elnyert státuszát
 - körvonalazza azokat a területeket, amelyeken a jövőben a tanulók teljesítménye tovább fokozható
 - az elért eredmények csökkenő sorrendbe való rendezése által rangsorolja a tanulókat
 - adott teljesítményterületen a teljesítményszint, az erősségek és gyengeségek minősítése
11. Az oktatási eszközök neveléslélektani értéke abban áll, hogy ezek:
- biztosítják a tanulás intuitív, szemléletes, érzekletes-szenzoriális és ösztönző jellegét
 - a tanerő és a tanulók közös tevékenységének követendő útvonalt, irányát jelölik
 - célja a diákok informálása és jellemformálása
 - lehetővé teszik az információk, mint elképzelések, elméletek, interpretációk összefüggő rendszerként való bemutatását
12. Adott tanterv esetében, azok a kompetenciák, amelyek kialakítását egy tanév alatt célozzák meg kialakítani:
- a keretkompetenciák
 - az operacionális kompetenciák
 - a sajátos kompetenciák
 - az általános kompetenciák
13. Azok az itemtípusok, melyek a szemiobjektív itemek kategóriájához tartoznak:
- a kettős választásosak, a rövid válaszosak, többválasztásosak
 - a kiegészítéses, a rövid válaszosak, a strukturált kérdések
 - a két választásosak, a strukturálatlan esszé, a többválasztásosak
 - a strukturált kérdések, kiegészítéses, többválasztásosak
14. Az a didaktikai módszer, amely a tanulót valós élethelyzetbe helyezi, amelynek megfigyelése, megértése és értelmezése révén az ismeretei bővülnek:
- pedagógiai magyarázat
 - didaktikai utasítás
 - esettanulmány
 - didaktikai bizonyítás
15. A tanerő azon munkaeszköze, amely célok, elméleti, gyakorlati és alkalmazott tartalmak, a tanítási tevékenység irányítására vonatkozó általános módszertani javaslatok és értékelési módok formájában egy tanévre kivetítve megadja az oktatási ajánlatot:
- a tankönyv
 - a tanterv
 - a kerettanterv
 - a módszertani útmutató